

FLEKKERØY KIRKE

- en utvidelse

PROSESS

FORORD

I dette heftet har jeg samlet skisser, illustrasjoner og litt tekst som beskriver prosessen jeg har hatt i denne oppgaven.

Masteroppgave i arkitektur
Fakultet for arkitektur og billedkunst
Veiledere August Schmidt og Kine Angelo

Thea Torgersen Schjetne
Vår 2016

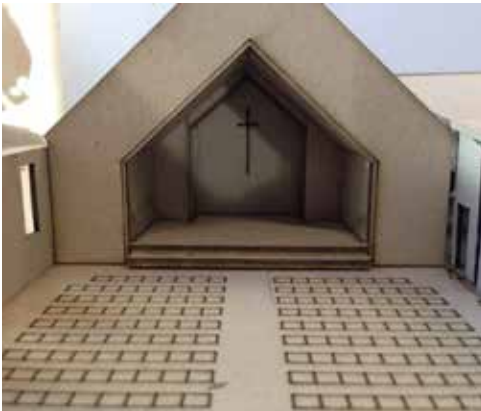
OPPSTART

TANKER

Hvor mye skal man ta vare på av det eksisterende bygget?

Kirken ønsker at man tar vare på kirkerommet og kirketårnet, sentimental verdi?

Er det mermiljøvennlig å ta vare på halve bygget, enn å rive alt? Kan alt tas vare på og bare bygges om? Kirkerommet kan bli større ved å utvides i lengden der kjøkkenet og kontorene ligger. Kan bli et problem at kirkerommet da blir veldig langt slik at de som sitter bakerst ikke føler at de er en del av gudstjenesten. Menighetssalen kan bygges om til mindre rom og kirkekafe. Og man kan tilføye en glassgård som vil fungere som kirketorg.

DE FØRSTE TANKENE

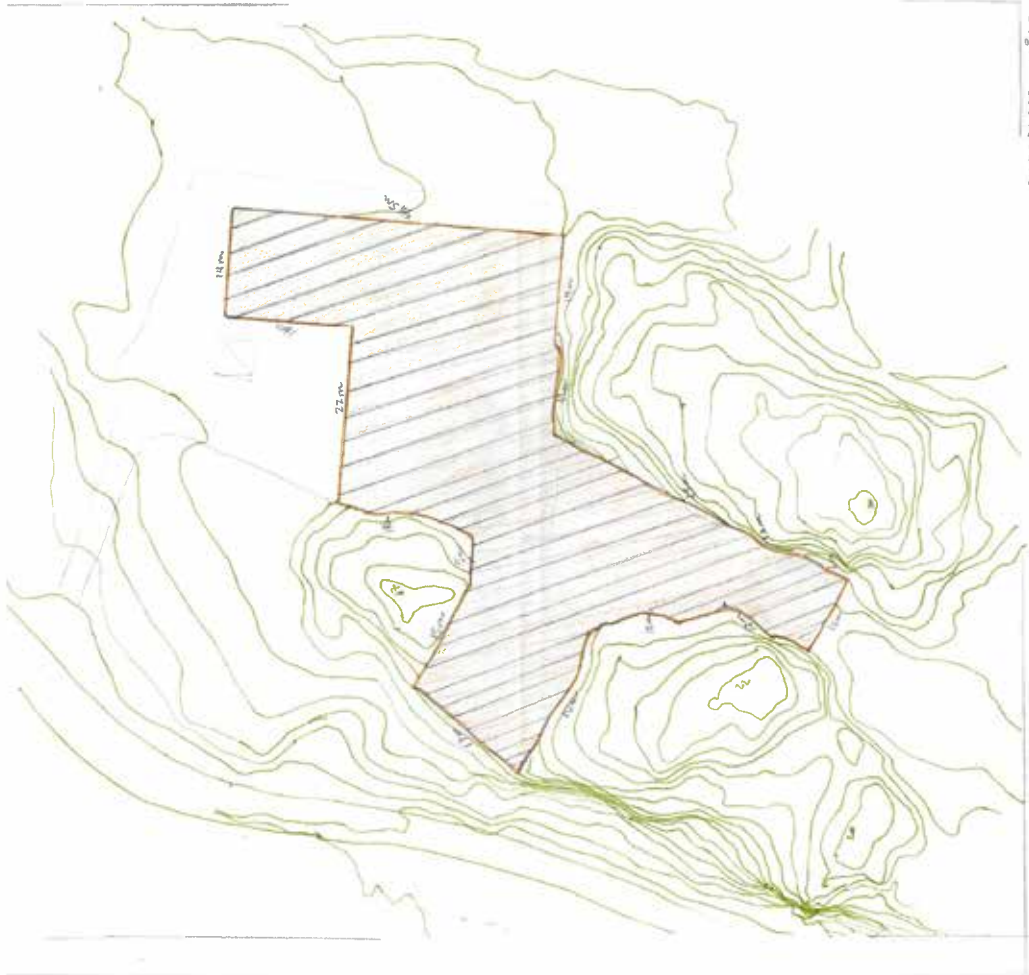
Jeg føler det er ganske “satt” hvor man kan utvide på tomta. I nord avgrenses den av kirkegården, så der er det absolutt ikke mulig å utvide. Det samme gjelder mot vest, det er liten plass ned mot veien, i tillegg til at det er der kirkegården kan utvides. Det hadde kanskje vært fint å utvide i denne retningen for å få kirken bedre knyttet til plassen nedenfor. Kanskje da i et frittliggende bygg. Aktiviteter for barn og unge og at det eksisterende kirkerommet enten bygges om til menighetssal eller administrerende del.

Mot øst møter man på et berg som er 10-14m høyere enn nivået som kirken ligger på. Det kunne vært aktuelt å se på mulighetene her, men det mest innlysende er å bygge ut mot sør. Her er det en liten bergknaus som i såfall må fjernes, men det er også en del flatt areale å bygge på. Mot sør-vest er det et åpent område med plen som er fint og flatt, men det er det fint å beholde til samlinger utendørs.

ETTER LITT BEARBEIDING, VEILEDNING OG SAMTALER

Avgrensningen i nord er fortsatt den samme. Videre tenker jeg at det er best å bruke vestsiden av tomta til gravplasser da det er lite av tomta som naturlig kan brukes til det. Hadde man valgt å bygge på denne delen av tomta hadde man også dekt til fasaden til kirkerommet som det er ytret ønske om å beholde fordi det har verdi for lokalbefolkningen.

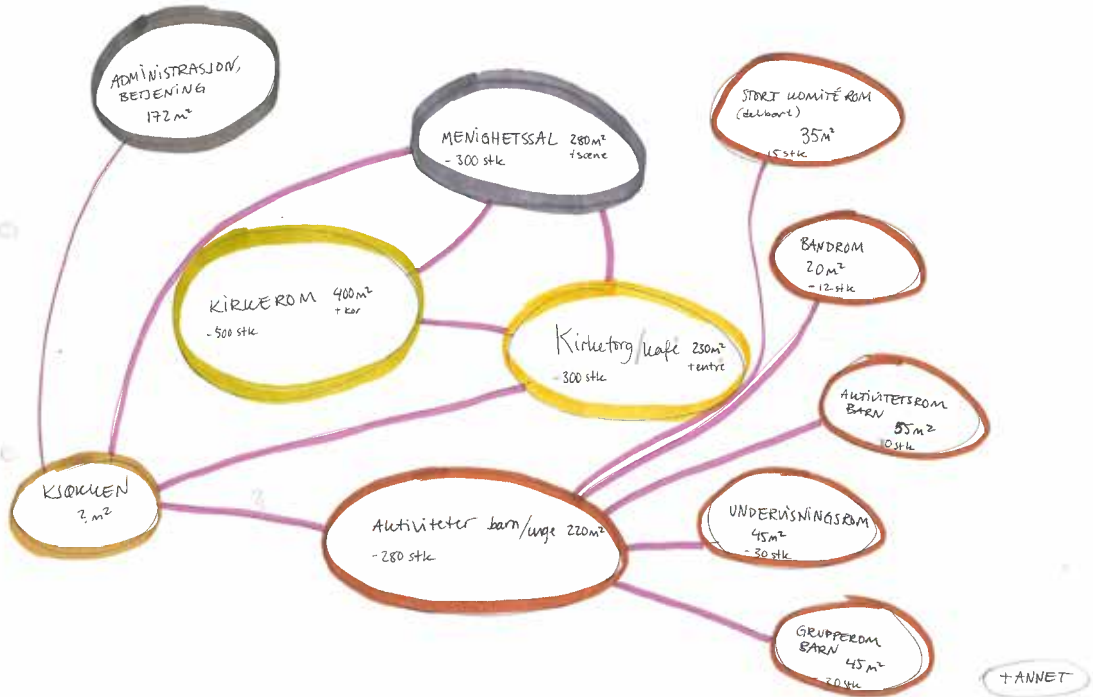
Mot øst møter man på en bergknaus i tillegg til at det er to knauser til i sør og sør-øst. Disse kunne det vært fint å spille på ved enten å ta de inn i bygget og bruke de på en eller annen måte, eller å ha de som “utsikt” slik at man tar naturen inn i bygget. Da tenker jeg å bygge inn mellom knausene, ikke oppå de da de ville ha ruvet for mye over det eksisterende. Plenen som ligger i sør-vest kan også egne seg til å bygges på da det er en del av tomten som er veldig synlig fra veien, og det er det første man møter på når man kommer opp på tomta.

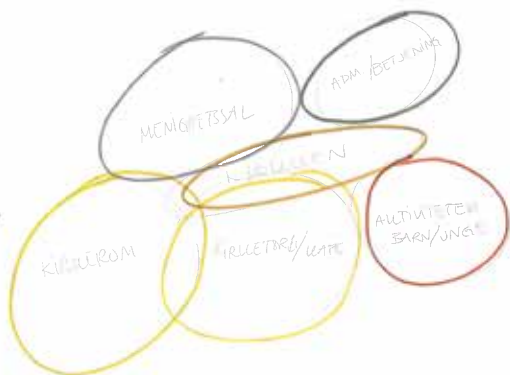
BYGGBART OMRÅDE
1:500 1:2100M²
10/2-16

TOTALT 1897m²

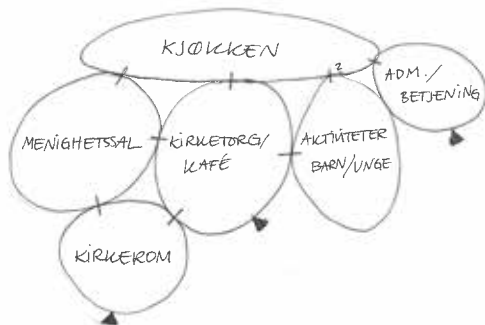
— tilstøtende

ROMPROGRAM 1/2-16

Ad./betjening kan være en "kafé" for se, slik at man ikke trenger å varme opp hele bygget hele dagen da de andre rommene brukes mest på søndag/koelden.
 Fine med kontakt mellom kirkerom og kirketorg/kafé til for etter gudstjenester/begravelse/messe o.l.
Kjølleset og menighetssal var unge og uterom.
 Slike at man kan bruke kjølleset til noe annet enn å selge varer som i dag og kanskje...

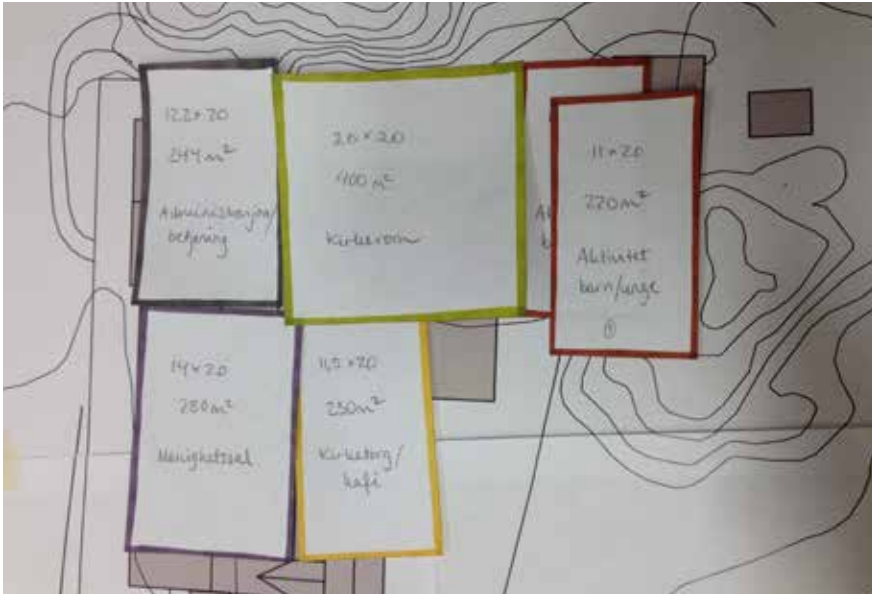
Eller, kanskje man kafé til selskaper?

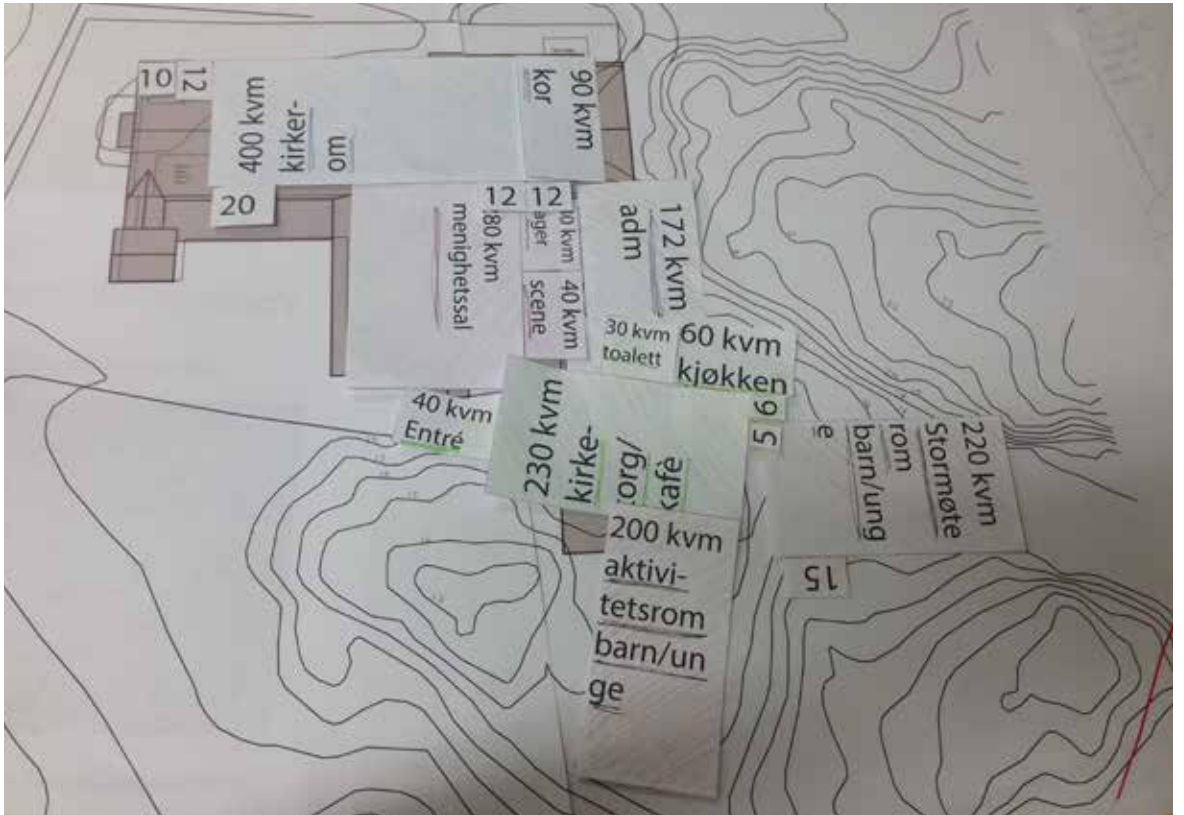
Kjølleset brukes i dag mest på ettermiddagen, seld tid i uke, når det er kontortid og hele helgen. → Kan brukes av kontorene på dagtid.
 Trenger kanskje ikke kobling mellom kjølleset og aktiviteter for barn og unge?
 Kan være greit med kobling mellom kirketorg/kafé og aktiviteter slik at de kan bruke det i pauser og for å stoppe til...

...

↑N

↑N

TIMEPLAN

Timeplanen til kirken omtegnet til ukedager. Viser samtidig bruk av lokalene.

Ukevirksomhet i Flekkerøy kirke:

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
Kirkessalen		10.30 - 14.00 Begravnelse?	10.30 - 14.00 Begravnelse?	18 - 20 Korfmøter (ukeløst) 20.00 Lange bussangstam 22.00 Trossplæringsdag (1 pr. mnd)	10.30 - 14.00 Begravnelse? 17.30 - 19.30 Bibelskole 6. tinn 18.00 - 19.30 K1, 20.00 K1, 20.00 K1, 17 - 19 Dåpskole 6 åringer (8 ganger)	13.00 → Vokse? (enkelte) 14.00 - 01.30 Lange ungdom 15.00 - 18.00 Show and tell - familie (3-4 g. pr. sem) 17 - 24.00 Trossplæringsdag (enkelte)	08.00 - 14.00 Trossplæringsdag (enkelte) 09 - 14. Gudstjeneste et familie + samfunns
Menighetssalen 1	17.00 Barnedager (2. tinn)	11.00 - 7 Bibelskole (enkelte)	08.30 - 14.00 Åpen barneuke 12.30 - 15.30 Litteratur 6. tinn 18.00 - 19.30 Bibelskole 6 åringer 19.00 → Menyutvikling enkel (2. tinn)	16 - 20 Korfmøter (ukeløst) 20.00 Trossplæringsdag (1 pr. mnd)	17 - 24.00 Trossplæringsdag (enkelte) 18.00 YOUT 18.00 YOUT 18.00 Show and tell 19.00 Show and tell volter (3-4 g. pr. sem)	17 - 24.00 Trossplæringsdag (enkelte) 15.00 → klasse 14.00 - 01.30 Lange ungdom 15.00 - 19.00 Show and tell - familie (3-4 g. pr. sem)	09 - 14. Gudstjeneste et familie + samfunns
Menighetssalen 2 - Kirkesluen	19.30 Korfmøter, teknisk (2. tinn)	11.00 - 7 Bibelskole (enkelte) 17.00 FysioGis kor (2. tinn)	08.30 - 14.00 Åpen barneuke 12.30 - 15.30 Bibelskole 6. tinn 18.00 - 19.30 Dåpskole 6 åringer 19.00 → Menyutvikling enkel (2. tinn)	18 - 20 Korfmøter (ukeløst) 20.00 Trossplæringsdag (1 pr. mnd)	18.00 YOUT 18.00 Show and tell 19.00 Show and tell volter (3-4 g. pr. sem)	09 - 14. Gudstjeneste et familie + samfunns	09 - 14. Gudstjeneste et familie + samfunns
Ungdomsloftet	18.00 Sennepskorset (2. tinn)	18.00 MØ møte (4. tinn)	17.00 - 21.00 Ukevisning 20.00 e-Sos chatgruppe	18 - 20 Korfmøter (ukeløst) 20.00 Lange bussangstam	18.00 YOUT 18.00 Show and tell 19.00 Show and tell volter (3-4 g. pr. sem)	15.00 - 18.00 Show and tell - familie (3-4 g. pr. sem) 20.00 - 21.00 Lange ungdom 19.00 - 19.00 Lange ungdom	10 - 10.40 Sennepskorset 10 - 11. Gudstjeneste et familie + samfunns
Føreningsrom	14.00-16.30 Korfmøter, N45 (2. tinn) 19.00 → Korfmøter, styremøter 19.30 - 21.00 Korfmøter	19.00 → Korfmøter, styremøter	18.00 → Lange bussangstam 19.00 → Korfmøter, styremøter	18 - 20 Korfmøter (ukeløst) 19.00 → Korfmøter, styremøter	18.00 YOUT 18.00 Show and tell 19.00 Show and tell volter (3-4 g. pr. sem)	15.00 - 18.00 Show and tell - familie (3-4 g. pr. sem) 20.00 - 21.00 Lange ungdom 19.00 - 19.00 Lange ungdom	09 - 14. Gudstjeneste et familie + samfunns
Kjøkken/ (smørebord)	18 → Korfmøter	18.30 - 19.30 Barnedager	18.00 - 19.30 Begravnelse	18 - 20 Korfmøter (ukeløst) 20.00 Trossplæringsdag (1 pr. mnd)	18.00 Show and tell volter (3-4 g. pr. sem)	14.00 - 01.30 Lange ungdom 15.00 - 19.00 Show and tell - familie (3-4 g. pr. sem)	09 - 14. Gudstjeneste et familie + samfunns
Dåps/bønnerom				18 - 20 Korfmøter (ukeløst)			09 - 14. Gudstjeneste et familie + samfunns
Kontor	Ansatte, daglig	Ansatte, daglig 15.00-16.00	Ansatte, daglig	Ansatte, daglig	Ansatte, daglig	Ansatte, daglig	Ansatte, daglig

I tillegg kommer bl.a følgende aktiviteter i kirken:
Sporsadiske komité og planleggingsmøter, Korfmøter (2. stk.), Konsenter (Ca. 5-8 stk.), Skole- og barnshagugudstjenester.

NR 5

BEFARING

7.februar 2016

Siden jeg har familie som bor på Flekkerøya har jeg vært i kirken flere ganger tidligere, så da jeg dro på befaring nå var det ikke første gangen jeg så kirken. Jeg var der også i sommerferien 2015 og så på området rundt kirken og tok bilder, men nå hadde jeg et litt annen innfallsvinkel siden jeg har begynt å jobbe med oppgaven og vet mer om hvilke funksjoner som skal inn.

Jeg ble litt overrasket over hvor liten tomten oppleves i forhold til når jeg ser på situasjonsskartet og situasjonsmodellen. Etter veiledningen før jeg dro foreslo August å se på området bak menighetssalen, sør-øst på tomten, og muligheten til å bygge noe uten å ødelegge den naturlige karakteren til tomta. Dette synes jeg hørtet spennende og fornuftig ut, så det var innfallsvinkelen min da jeg dro nedover.

Før jeg reiste nedover var inntrykket mitt at Flekkerøy kirke ikke er spesielt fin. Den er veldig nøktern utvendig med lite utsmykninger, ingen takutstikk og et enkelt rundt vindu over hovedinngangen. De hvite murveggene utvendig oppleves som kalde og lite innbydende, og siden kirken ligger på opphøyd fra rundkjøringen, bedehuset og området rundt virker den ganske gjemt/skjult/nøytral/utilnærmelig. Innvendig er det hvit mur på veggene med konstruksjon i samme materiale som går fra søyler i veggene til nærmest takstoler i taket. Mellom disse takstolene er det felt som er malt i en dus blåfarge, og på gulvet er det linoleumsbelegg i en blå-grå tone som virker veldig praktisk. Det er ikke faste benker, men løse stoler som i dag er plassert i rader, men de kan også plasseres i ring eller fjernes helt. Dette er en fleksibilitet som menigheten ønsker å ta vare på. Koret er trukket tilbake fra den store salen, og er en forlengelse av langplanet. I korpartiet er alteret trukket enda ett hakk tilbake med alterringen foran. Denne sitter fast og virker å være litt i veien, da presten står mest foran den for å komme nærmere menigheten.

I gudstjenesten som jeg tar del i denne søndagen (7/2) er det barnegudstjeneste med introduksjon av 6-åringene og en dåp. Det er helt fullt i kirken, jeg sitter på en stol helt bakerst langs den ene langveggen, det sitter folk på galleriet og noen delvis ute i gangen. Det er kanskje litt spesielt denne søndagen med 6-åringene, men etter en prat med daglig leder i kirken, Roy Øverland, får jeg vite at det har vært et gjennomsnitt på rundt 300 deltagere hittil i år. Jeg har selv deltatt på flere julegudstjenester i denne kirken, og da har man vært nødt til å ta i bruk menighetssalen samtidig for

å få plass til alle som kommer. Jeg satt i menighetssalen en jul, og det følte ikke særlig inkluderende å sitte der å se på det som foregikk på alteret via tv-overføring. Man følte seg nesten litt utstøtt siden man kom litt sent (les: ikke var der 40min før). Dette er en løsning som bør inngås i den nye kirken. Jeg tror det skal være mulig å få til en løsning der man kan utvide med en ekstra sal når man trenger det, men slik det er i dag ligger den utvidede delen nesten bak alteret. Hadde den ligget slik at man kan se alteret fra den utvidede delen tror jeg det kan fungere. Kanskje også om man får til at stolradene glir over i den tilstøtende delen slik at det ikke blir et så stort skille. Jeg tror også at det hjelper om den arkitektoniske utformingen gjøres på en måte slik at det er mer inkluderende hadde vært bra.

Flekkerøy menighet er en veldig “interaktiv” menighet, og i vanlige gudstjenester liker de å bruke band-komp til sangene og ofte forsangere eller solister. Det kan også være med et kor. Denne søndagen er det både band og koret “Soulkids”, noe som gjør at de må bruke området på begge sidene av koret foran de første stolradene til dette. Roy forteller at det til vanlig bare bruker å være band, som da har plass foran på venstre side. Noen ganger bruker de bare det elektriske orgelet. Etter gudstjenesten er det kirkekaffe. Da går alle sammen ut gjennom hovedinngangen (ledet/fortalt av prest Håkon Borgenvik) bort gangen og ut i menighetssalen hvor kirkekaffen foregår. Det er helt fullt av folk som sitter i noen stolgrupper eller folk som står. Det serveres kaffe og kake og det er mulig å kjøpe en sau i anledning at denne gudstjenesten hadde fokus på gjeteren og saueflokken. Praten går mellom de som er der, og det virker som et hyggelig møtested for menigheten selv om lokalene hverken er nye eller spennende arkitektonisk. Det er noe jeg også merket meg under selve gudstjenesten, kirkesalen er kanskje ikke så pen i seg selv, men menigheten og aktørene gjør det hyggelig og innbydende. Rommet er helt lukket fra omverdenen med noen vinduer på nord-veggen som man ikke kan se gjennom fordi de har rosa og gult glass, men som gir litt lys. Og noen glugger høyt oppe på veggen i sør som man ikke kan se gjennom. Dette gjør at man har fullt fokus på det som foregår inne, og ikke vet hva som foregår utenfor. Jeg kommer til å vurdere dette senere når jeg går videre i arbeidet med kirkerommet, men nå er jeg veldig todelt da jeg synes det er fint å ha vinduer slik at man kan se naturen utenfor, men jeg ser også forelen med å fokusere på det som foregår inne.

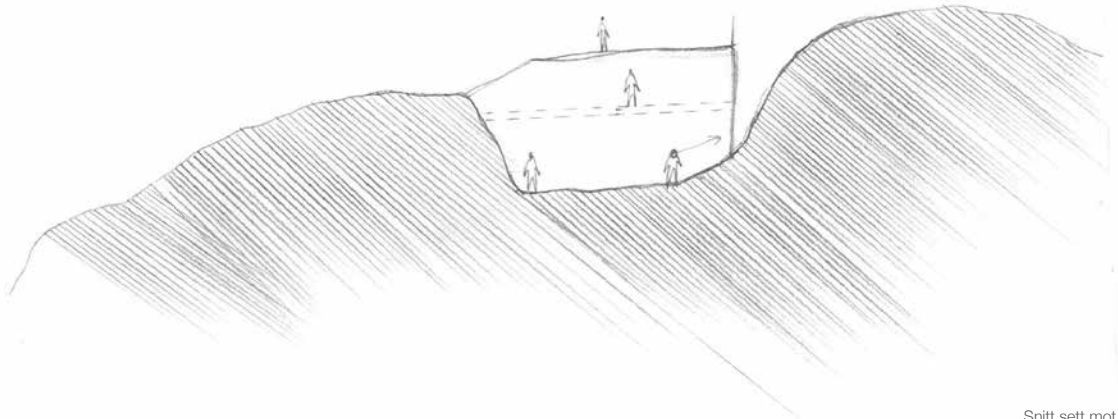
I tillegg til julegudstjenestene og gudstjenesten denne søndagen har jeg også vært i kirken da min bror giftet seg i 2009. Det var på en lørdag, og siden det ikke var veldig mange som deltok i vielsen virket kirken nesten litt tom denne dagen. Jeg tror vi opptok 1/4 av plassene i kirkesalen i tillegg til at det satt noen damer fra øya på den bakerste stolraden. Dette problemet dukker sikkert også opp når det er begravelser, og er et problem jeg synes er litt vanskelig å håndtere. Hvordan skape et kirkerom som er stort nok til å romme alle som ønsker å delta, men som også kan virke intimt og ikke tomt når det er arrangementer hvor ikke så mange deltar. Det er et lite dåpsrom før man kommer inn i kirken som de også bruker som bønnerom, men det er veldig lite, og alt for lite for en vielse eller lignende. Men kanskje det kunne vært en løsning å kombinere dåps- og bønnerom med et sted hvor mindre arrangementer kan være?

Jeg har også tenkt litt på om jeg skal gjøre noe med klokketårnet. I dag er det det første du møter på når du kommer opp på området til kirka, og det vises godt når man kommer kjørende inn på øya. Jeg fikk vite da jeg var på omvisning der at det er et fuktproblem i tårnet. Det trekker fukt inn fra grunnen som gir utslag i veggene inne, i tillegg står været veldig på tårnet når det regner som påvirker veggene oppover. Så selv om kommunen/kirkerådet mener at tårnet og formen til kirkerommet utvendig bør beholdes fordi det har verdi for lokalbefolkningen, synes menigheten/ ledelsen i kirken at tårnet bør rives siden de har så mye trøbbel med det. Jeg tenker at dette gir en god mulighet til å lage et nytt tårn som kan integreres i byggmassen, og at det burde få et konstruksjon og utforming som gjør at det ikke blir skadet av fukt. Men på en annen side er det også en viktig del av helheten med vestfasaden til kirken.

Snitt sett mot vest

Bruke bergveggene til vegger i bygget. Ganske bratte og høye vegger i øst.
Bruke glass i overgangen, som Jensen og Skodvin i sommerhytta.

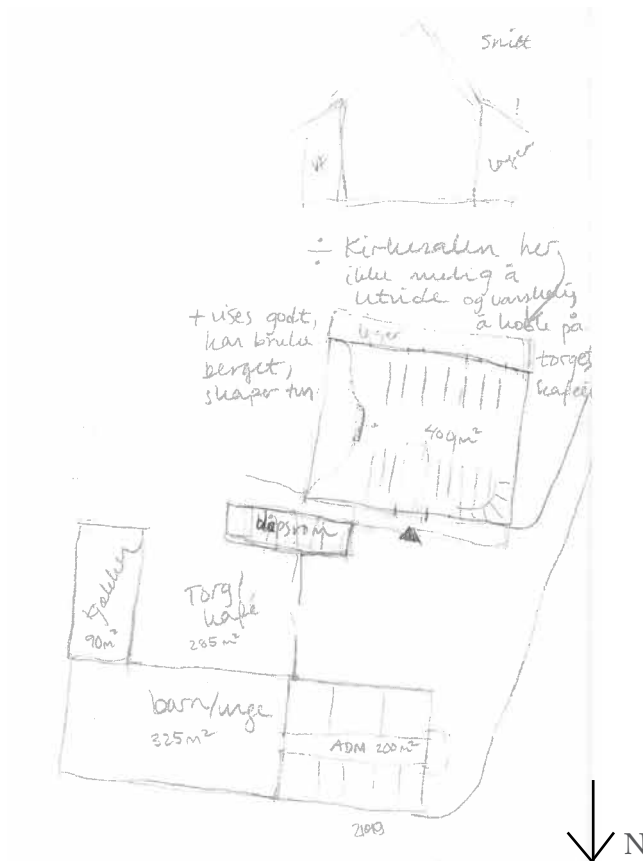

Bilde fra tomta sett mot øst

Variante 1

Prøver å plassere rommene som et tun på tomten. Beholder kirkerommet, men gjør det om til administrasjon og arealer for barn og unge. Plasserer kirketorget sentralt slik at det blir et naturlig samlingspunkt og orienteringssted.

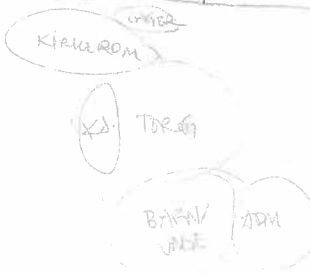
Plasserer den nye kirkesalen i nord for å utnytte muligheten til å ta inn berget i alteret (spille litt på bergprekenen, inspirasjon fra Hanne H.). Det er litt lite plass til det man trenger, og en ulempe at man må gå ut for å komme til de andre funksjonene. Blir litt for separert fra resten, og prestens kontor er et stykke unna kirkesalen. Synes ikke denne løsningen er noe bra.

Variant 2

- + Fin linje fra inngangen og til alteret
- + Kirketorget/kafeen blir en forlengelse av kirkerommet, naturlig å samles der før, under og etter gudstjenester/begravelse/vielse
- + Barn og unge lokalene ligger unna kirkesalen så de kan brukes samtidig
- + Administrasjonen ligger lett synlig
- +/- Kan leie ut kirketorget til arrangementer, men kan da ikke brukes av andre samtidig
- Ingen menighetssal
- Langt for presten å gå fra kontoret til alteret
- Kirkerommet blir litt skjult, men kan fremheve det med kirketårn
- Kan bli vanskelig med nødutganger fra kirkesalen

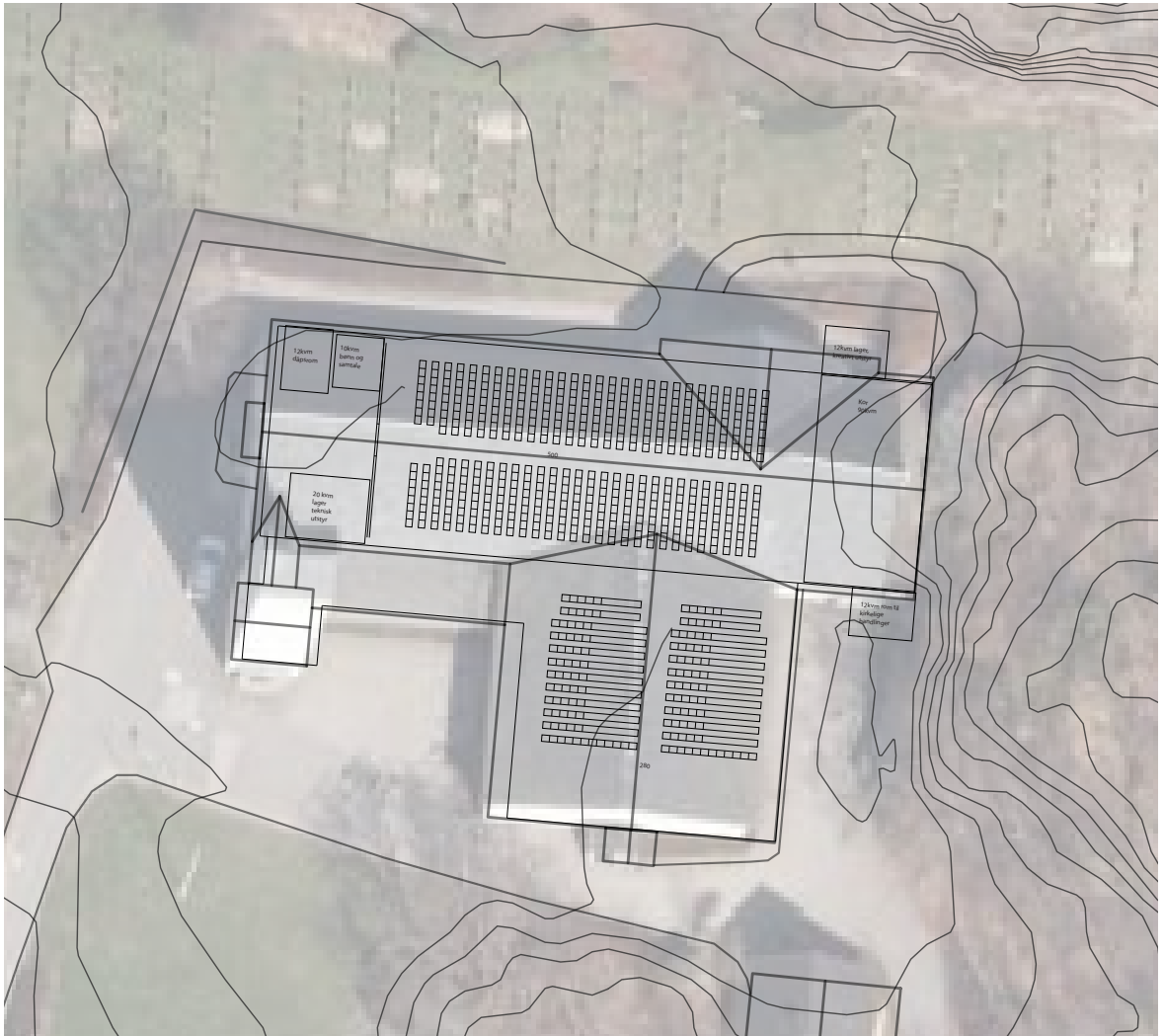
NY FORDELING
1/2-16

- + Kan ha ungdomsrom i volumet øverst, ligger for seg selv (lyd), lett å leie ut (får ikke tilgang til hele bygget), vises godt fra veien
- +/- Lager tilknyttet kirkerommet, avkuttet fra resten, kunne vært fint å ha noe annet der (utvidelse?)

Variant 3

Uprøving, utvidet kirkerom til å gå i hele byggets lengde. Flyttet alteret helt i øst, lite plass rundt alteret til andre rom (lager). Mulighet for å utvide med menighetssalen, men dette er ikke en optimal løsning da de som sitter der vil fortsatt føle at de sitter i et annet rom. Ved å beholde menighetssalen gjør det det også vanskelig å plassere de andre rommene.

Har også fortsatt det problemet at hvis man skal gå prosesjon ut av kirkesalen må man "tilbake" igjen for å komme til kirkekaffen. Ønsker at denne bevegelsen skal bli mer naturlig.

Variant 4

Lar kirkerommet være der det er i dag, legger kirketorget i menighetssalen med kjøkken bak. Legger rommene for barn/unge i øst slik at de blir litt adskilt fra resten. Administrasjonen blir liggende på framsiden slik at den er lett synlig og tilgjengelig.

- mange innganger, ingen tydelig hovedinngang
- + skille barn/unge fra resten, reduserer støy
- administrasjonen blir liggende som et bygg for seg selv
- + kirketorget sentralt

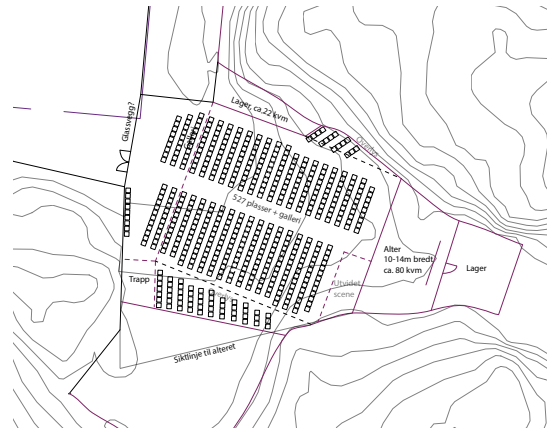
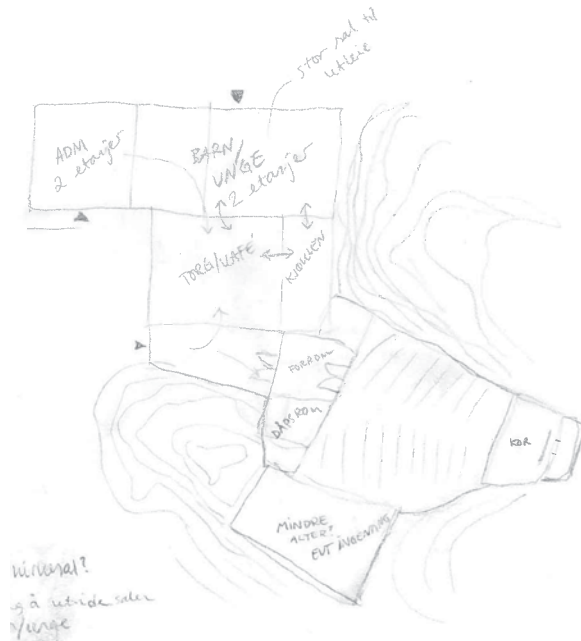
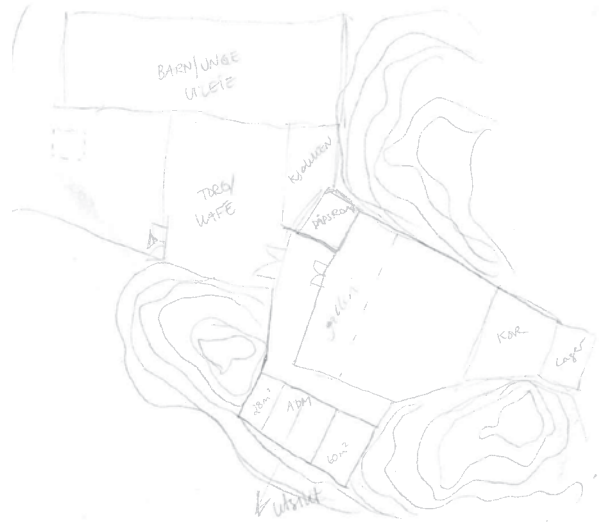

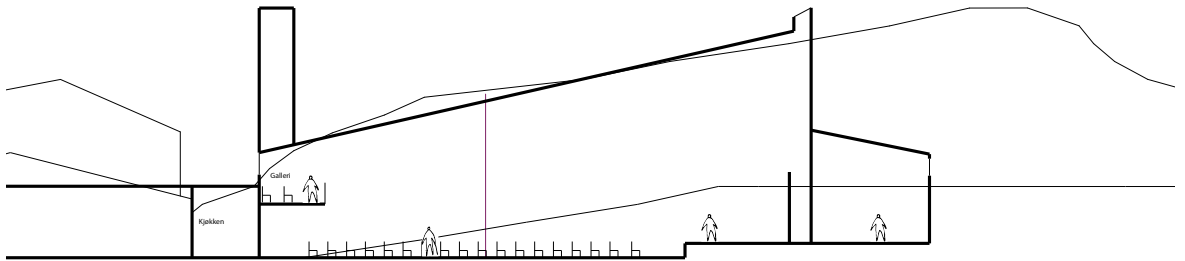
Av disse variantene valgte jeg å se nærmere på nr.2

Jeg ser på hvilke rom som kan ligge i tilknytning til kirkerommet. (Til høyre) Om administrasjonen kan ligge der og se ut over bedehuset, men det blir litt kronglete med å komme forbi kirkesalen.

(Bilde nede) Om man kan ha et mindre kapell på siden som kan brukes til bønn eller når det er mindre forsamlinger som f.eks. ved en begravelse.

(Bilde under til høyre) Jeg finner ut at kirkesalen må være ganske stor for at det skal være plass til så mange som menigheten ønsker. Jeg ser også at det blir vanskelig å få til at kirkesalen kan utvides slik at det er plass til flere ved de store gudstjenestene.

Ved å teste ut kirkerommet i snitt ser jeg at det blir liggende ca. 5 meter under bakken. Jeg synes det er viktig at kirkerommet skal ligge på samme nivå som resten, slik at man slipper å ha trapp og rampe så det er lett tilgjengelig for alle. Det hadde sikkert vært fint å jobbe med bakken og bergveggene på siden, men jeg synes det blir litt for mye grotte-stemming. Det kunne gitt en spesiell sakral stemming, men jeg synes ikke det passer til denne menigheten som jeg opplevde som veldig varm og positiv.

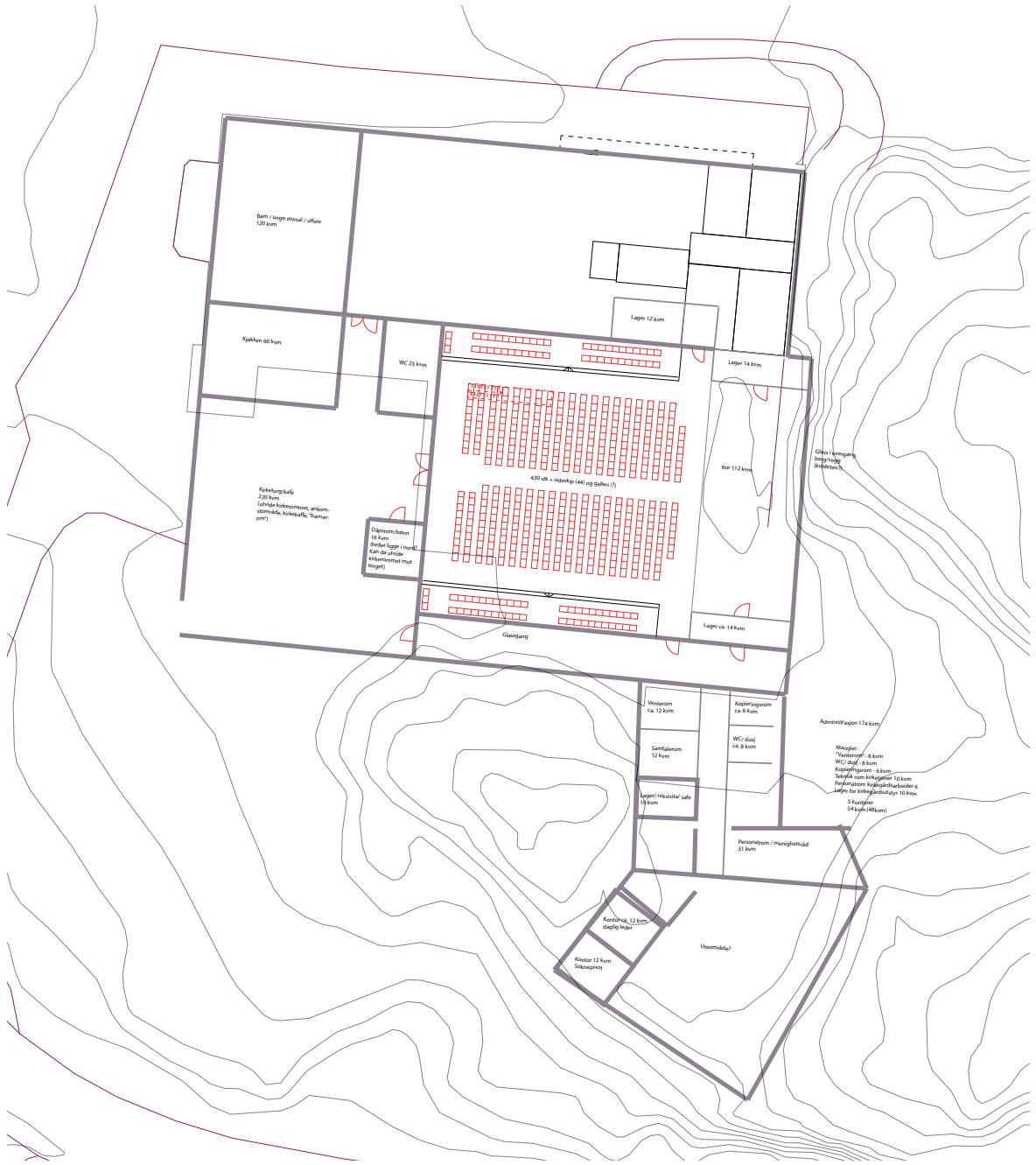

Jeg forkaster kirkerommet i øst og prøver på en annen plassering. Her rives menighetssalen og den nye kirkesalen legges parallellt med den eksisterende kirkesalen som omgjøres til administrasjon. Koret legges slik at man kan ta bergveggen inn i rommet i øst.

Samme plassering av det nye kirkerommet, men den eksisterende delen brukes til rom for barn og unge. Administrasjonen flyttes i sør hvor de kan ha utsikt over bedehuset. Foran kirkerommet legges kirketorget slik at det blir et naturlig samlingssted før og etter arrangementer i kirkesalen. Er ikke helt fornøyd med denne formen da den blir veldig stor og flytende. Jeg har på dette tidspunktet innsett at det er et ganske stort program som skal inn på en ikke så stor tomt.

Barn / unge storskole / office
130 kum

Kjøkken 60 kum

WC 23 kum

Lager 12 kum

Lager 14 kum

Kirkens kafe
220 kum
(utside-rikemønstre, ankom-
stområde, kafebuffe, "brann-
om")

Døperom/barn
16 kum
Døper ligger i nord-
øst hjørnet
Kirkenemmet mot
stengt

430 sit - sjelelig (440 stykker)

Kor 112 kum

Glass i kveggen
ikke trykkg
for sikkerhet

Ganggang

Lager ca 14 kum

Vestrom
ca. 12 kum

Kapellrom
ca. 8 kum

Administrasjon 174 kum

Samlingsrom
12 kum

WC/dusj
ca. 8 kum

Møbler:
"Vestrom" - 8 kum
WC - 4 kum
Kapellrom - 4 kum
Samlingsrom - 10 kum
Profanrom (kjøkken/buffet)
kaffe og kirkensarbeider - 10 kum
5 kontorer
54 kum (48 kum)

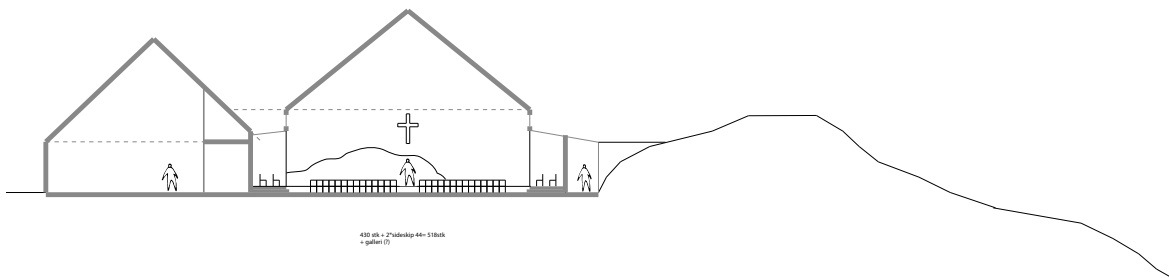
Lager "teknisk" safe
13 kum

Personaleom / møterom
21 kum

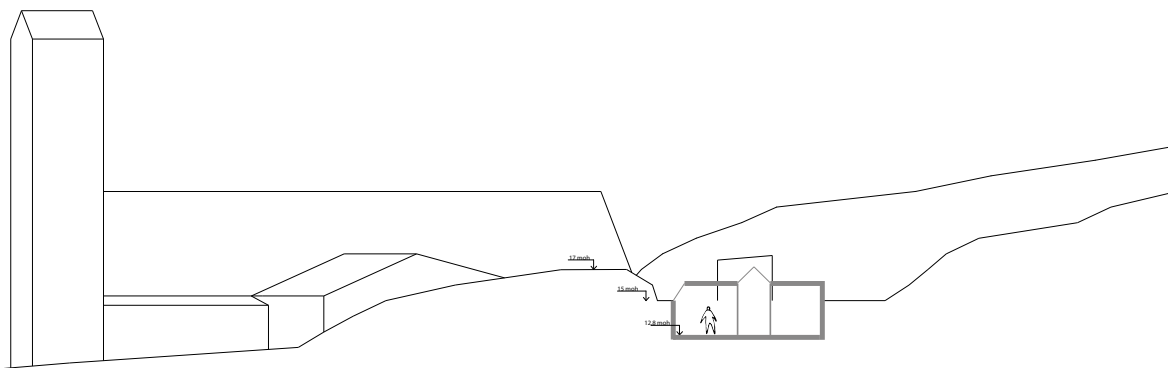
Kontor ca. 12 kum
daglig bruk

Kindar 12 kum
Sokkengress

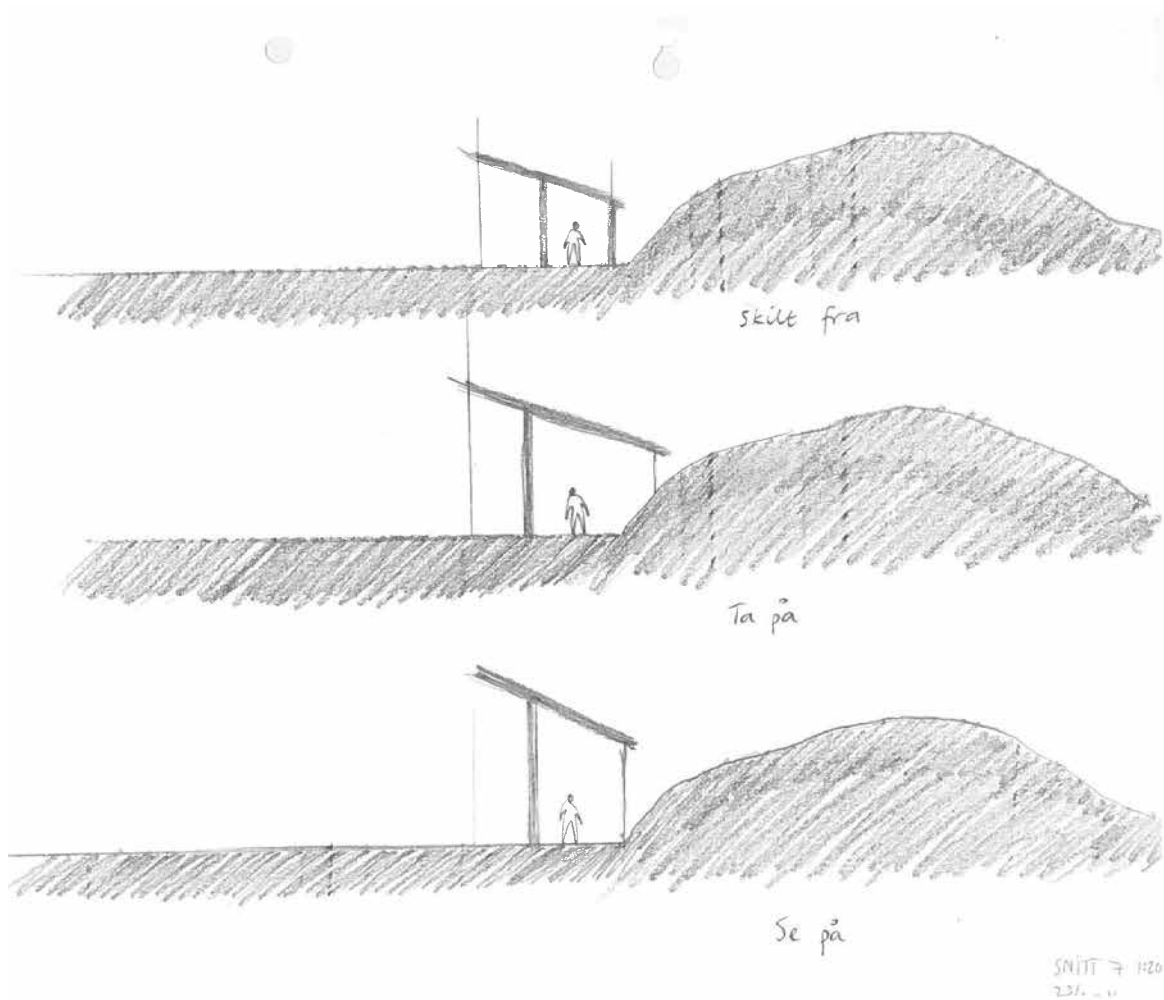
Utendørs?

Over: Snitt (nord-sør) av den nye kirkesalen til høyre og eksisterende bygg til venstre. Jeg liker tanken på å ta inn berget i koret og den symbolske betydningen det kan gi (bergprekenen), men gangen for å komme til administrasjonen (til høyre) er ikke optimal. Det kommer nok også til å bli vanskelig å koble det nye til det gamle på en bra måte.

Dersom administrasjonen skal ligge på samme nivå som resten av bygget blir det liggende under bakken. Det er noe uheldig da dette er rom hvor noen skal oppholde seg hver dag og det kan føles veldig ut som en kjeller. Jeg prøver å putte inn vinduer høyt og i taket for å gi overlys, men tror ikke det er en endelig løsning. Det er mulig å grave ut massen på høyre side for å gi lys, men det hjelper ikke for alle rommene.

Gangen til administrasjonen. Forholdet til berget.

FRØYLAND OG
ORSTAD KIRKE
Link Arkitektur AS.

For å få litt inspirasjon til utforming av kirkerommet ser jeg på noen eksempler. En av disse er Frøyland og Orstad kirke. Jeg liker “sideskipene” som skaper en ny dimensjon til rommet som i seg selv er ganske enkelt. De har et veldig fint overlys som gir ett kaldt lys inn fra sidene som kontrasterer til det varme lyset og interiøret inne i kirkerommet. Det indirekte lyset fra sidene i koret er også et fint element.

Kirkerommet og
kirketorget testet ut i
ArchiCad.

Jeg liker sideskipene,
men den generelle
formen er litt for tam
enda og må jobbes
mere med.

Midten viser berg-
veggen implementert
i alterveggen.

Nederst er et eksem-
pel på kirketorget
som ligger i forkant
av kirkerommet.

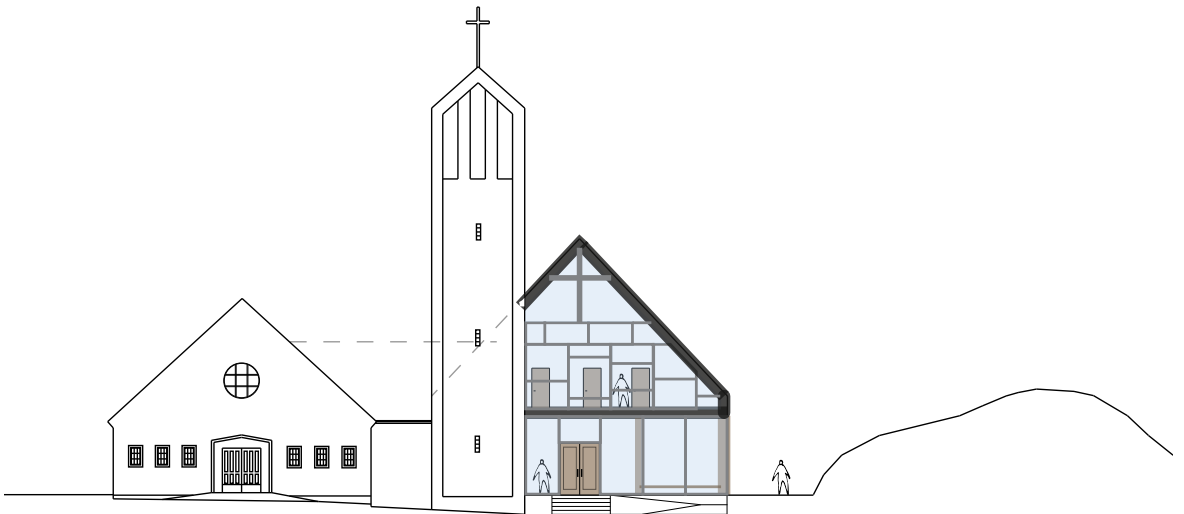

VEILEDNING

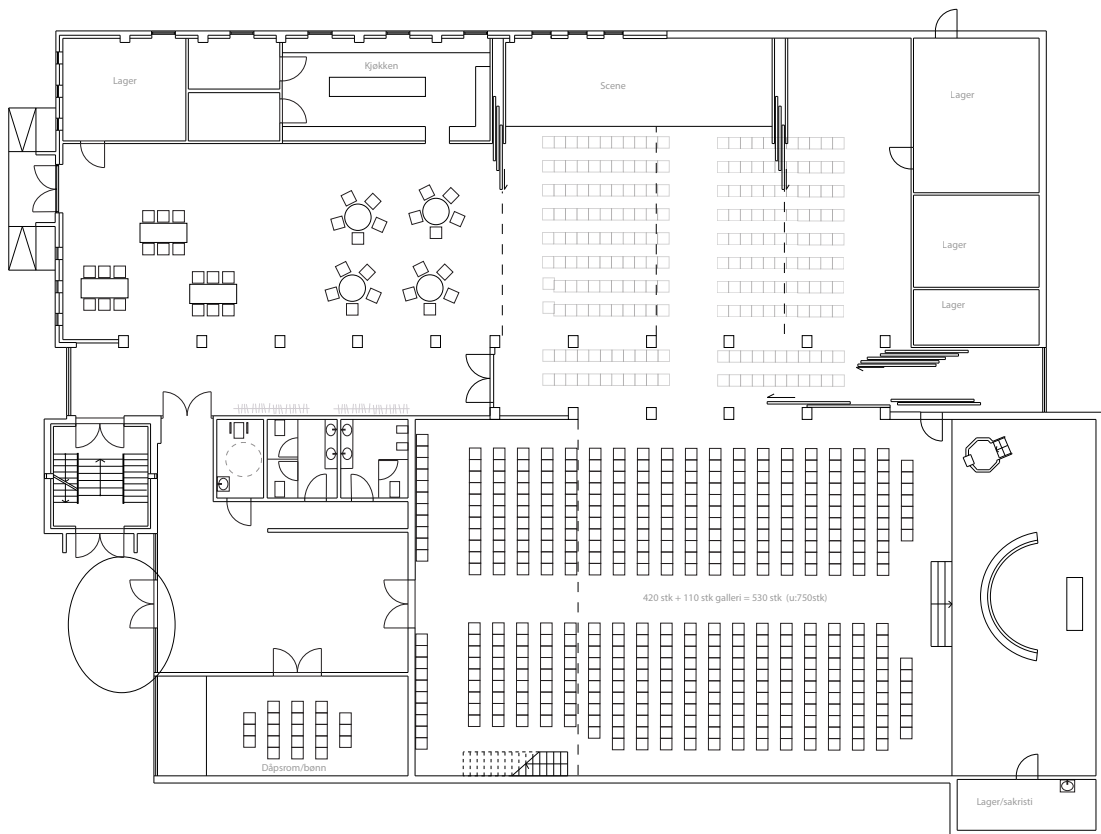
Etter en veiledning med August fikk jeg noen retningspunkter:

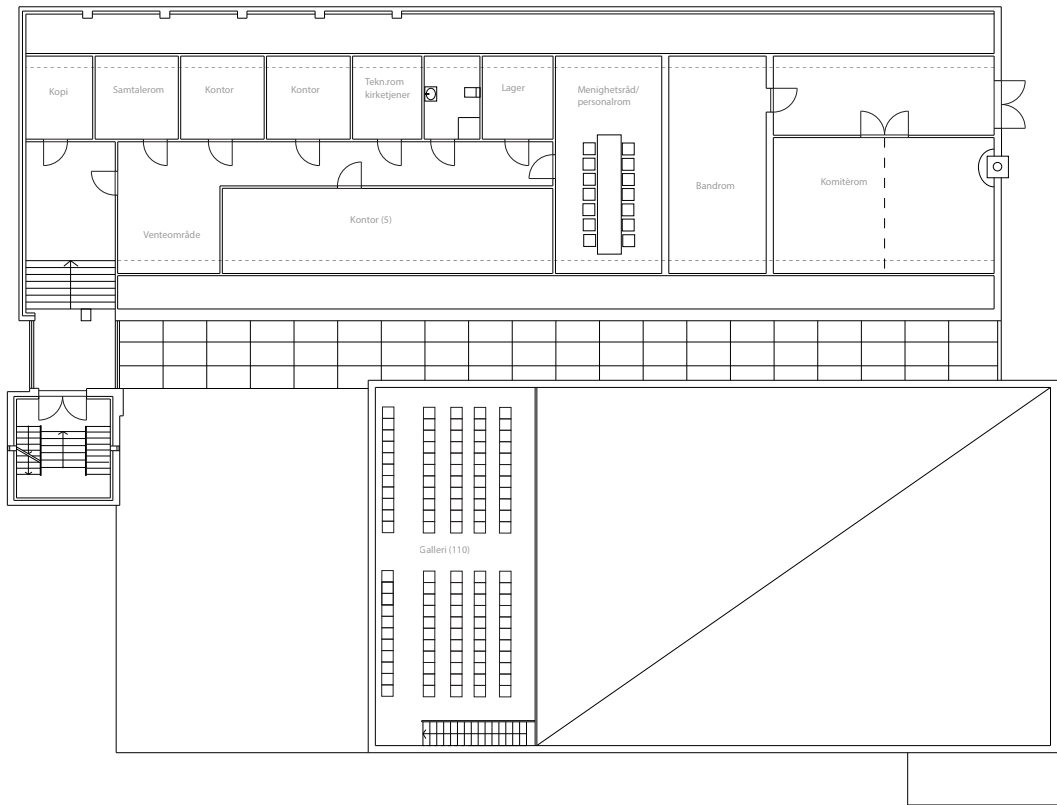
- revurderer å ha kirkekaféen foran kirkkerommet fordi det kanskje ikke er en så imponerende adkomst til kirken. (F.eks i forhold til vestveggen i Nidarosdomen). Man vil møte noe fint når man kommer til en kirke, ikke en ènetasjes bygning med folk som drikker kaffe.
- se på om tårnet kan beholdes
- gangene bør være noe mer enn bare trafikkareale
- presten trenger ikke å ha kontor rett ved kirkesalen

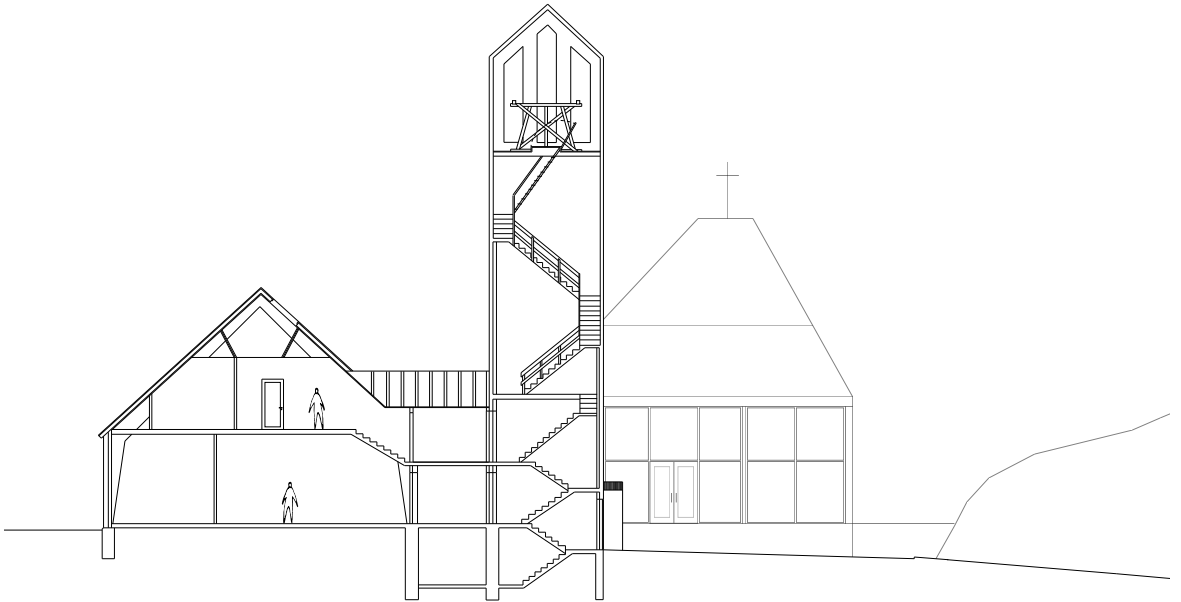

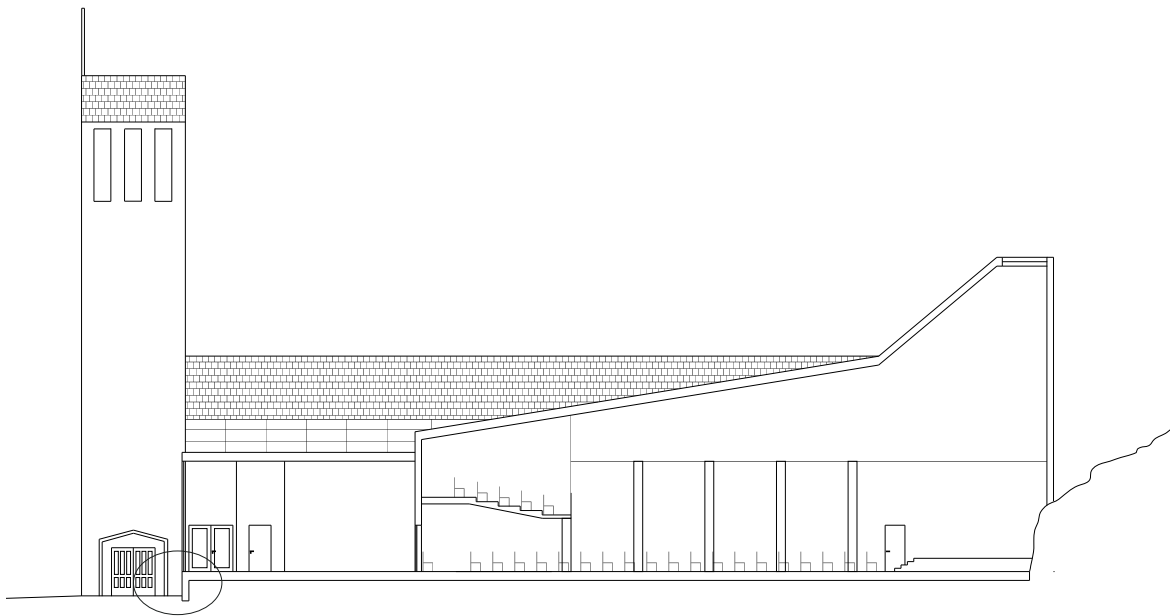

MIDTSEMESTER 9/3

OLE JØRGEN BRYN
NINA HÅRSAKER

- Formsammensetningen i vest er litt farlig, foten av tårnet blir gjemt
- Hvis menigheten er glad i kirka si (vestfasaden), lag heller noe fritt enn å lime seg på det gamle
- La det nye være nytt og det gamle for seg, landformasjonen i nord er fin
- "Kirkerom i Norge tapte veldig mye på arbeiderkirkebølgen. Kirkerommet har alltid vært et rom som er mye flottere enn det man har råd til selv." - OJB
- Slike foldevegger får det til å se ut som arbeiderkirkene fra 60-tallet som kunne vært en kjellerstue
- Det eksisterende kirkerommet er et rom hvor folk har giftet seg, eller begravd noen de kjenner, kanskje det bør få være som det er?
- Kan også utvide med å lage en korsform. Gjøre det eksisterende enda finere med det du legger til

ROMPROGRAM

ROM	AREAL (m ²) program	AREAL (m ²) forslag
KIRKESAL	400	328
- kor	90	90
- rom til kirkelige handlinger	12	
- Sakristi	12	12
- Kreativt utstyrlager	12	12
- Teknisk utstyrlager	20	20
- Stillerom til bønn og samtale	10	41
MENIGHETSSAL	280	-
- scene	40	-
- stol- og bordlager	30	-
KIRKETORG/ KAFÉ	230	145 (305)
- entré	40	
- kjøkken	60	55
- lager	5	21
- toaletter	40	40
- bøttekott	6	inkl.
AKTIVITETER, BARN/UNGE		
- stormøterom	220	260
- stol- og bordlager	15	33
- undervisningsrom	45	55
- aktivitetsrom	55	64
- grupperom	45	45
- bandrom	20	36
- komitérom (delbart)	35	50
- kjøkken (dersom på annet plan)	10	inkl.
ADMINISTRASJON/KONTOR		
- sokneprest	12	12
- daglig leder	12	12
- personalrom/ menighetsråd	25	40
- 5 kontorer til øvrige stillinger	48	48
- samtalerom	12	12
- tekjøkken	5	inkl.
- lager, rekvisita, arkiv, safe	10	10
- kopirom med to innganger	6	10
- venterom	8	12
- teknisk rom kirketjener	10	10
- toaletter og dusj, ansatte	8	8
- personalrom kirkegårdsarbeidere	6	-
- lagerrom for kirkegårdsutstyr	10	-
TOTAL	1898	1732

ROM	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
Kirkesalen		kl. 10.30-14.00 Begravelse kl.17.00 SoulKids kl.18.00-19.30 SouChil- dien	kl.10.30-14.00 Begravelse kl.12.30-15.30 Bbelskurs (6 ganger) kl.20.00 Korall kor (2.hver) kl.17.00-19.00 Dåpsskole (6 ganger)	kl.18.00-20.00 Konfirman- ter kl.20.00 Large bysangsteam kl.20.00 Torsdagstreff (1 gang pr.mnd.)	kl.10.30-14.00 Begravelse kl.18.00 YOU2 fritidsklubb (1-2 ganger pr.mnd.) kl.17.00-24.00 Trosop- plæringshelg (enkelte)	kl.13.00 Vipsel kl.14.00-01.30 Large un- gdom kl.15.00-18.00 Show and tell familie (3-4 ganger pr. sem.) kl.17.00-24.00 Trosop- plæringshelg (enkelte)	kl.08.00-14.00 Trosop- plæringshelg (enkelte) kl.09.11-14.00 Gudst- jeneste m/kirkekafe + sondagsklubb
Størmeterom			kl.08.30-14.00 Åpen barnehage kl.12.30-15.30 Bbelskurs (6 ganger) kl.17.00-19.00 Dåpsskole (6ganger) kl.19.00 Menighetens kveld (2.hver)	kl.18.00-20.00 Konfirman- ter (vår/sept) kl.20.00 Torsdagstreff (1 gang pr.mnd.)	kl.17.00-24.00 Trosop- plæringshelg (enkelte) kl.18.00 YOU2 fritidsklubb (1-2 ganger pr.mnd.) kl.18.00 Show and tell voksen (3-4 ganger pr.sem.)	kl.17.00-24.00 Trosop- plæringshelg (enkelte) kl.15.00 basarer kl.15.00-18.00 Show and tell familie (3-4 ganger pr. sem.) kl.14.00-01.30 Large un- gdom	kl.09.11-14.00 Gudst- jeneste m/kirkekafe + sondagsklubb
Aktivitetsrom		kl. 17.00-20.00 Dance and tell kl.20.00 4Good dansegr- ruppe	-	-	-	-	-
Undervisnings- rom		kl.17.00 FloyBaGos kor (2.hver) kl.19.00 MF-møte (4.hver)	-	kl.20.00 Large lovsang- steam	-	-	-
Grupperom		kl.18.00 Sempepskomat (2.hver)	-	-	-	-	-
Kirkekaté		kl.19.00 Komitémeter, styremeter	Disponeres av brukere på evige bokaler	kl.18.00-20.00 Konfirman- ter (vår/sept) kl.19.00 Komitémeter, styremeter	kl.18.00 YOU2 fritidsklubb (1-2 ganger pr.mnd.)	kl.15.00 basarer kl.14.00-01.30 Large un- gdom kl.15.00-18.00 Show and tell familie (3-4 ganger pr. sem.)	kl.09.11-14.00 Gudst- jeneste m/kirkekafe + sondagsklubb
Komite'rom		kl.14.00-16.30 Kvinne- forening, NMS (2.hver) kl.19.30-21.00 Kvinne- forening, Normisjon (2.hver)	kl.18.00 Large styremøte kl.19.00 Komitémeter, styremeter	kl.18.00-20.00 Konfirman- ter (vår/sept) kl.19.00 Komitémeter, styremeter	kl.18.00 YOU2 fritidsklubb (1-2 ganger pr.mnd.)	kl.15.00-18.00 Show and tell familie (3-4 ganger pr. sem.) kl.14.00-01.30 Large un- gdom	kl.10.00-10.40 Søndags- kole kl.09.11-14.00 Gudst- jeneste m/kirkekafe + sondagsklubb
Kjøkken		kl.16.30-19.30 Barneko- rene	Disponeres av brukere på evige bokaler	kl.18.00-20.00 Konfirman- ter (vår/sept)	kl.18.00 Show and tell voksen (3-4 ganger pr.sem.)	kl.14.00-01.30 Large un- gdom kl.15.00-18.00 Show and tell familie (3-4 ganger pr.sem.)	kl.09.11-14.00 Gudst- jeneste m/kirkekafe + sondagsklubb
Dåps/ børnerom				kl.18.00-20.00 Konfirman- ter (vår/sept)			kl.09.11-14.00 Gudst- jeneste m/kirkekafe + sondagsklubb
Kontor		Ansatte dagtid AU-møte kl.19.00	Ansatte dagtid	Ansatte dagtid	Ansatte dagtid	Ansatte dagtid	Ansatte dagtid

VEIEN VIDERE

Noe av det første jeg stadfestet da jeg satte i gang med oppgaven var at det går absolutt ikke an å bygge i nord, for der ligger kirkegården. Jeg har alltid vært av en sånn oppfatning at oppgaver skal være realistiske og funksjonable, og at man ikke skal rokke særlig med konvensjoner. Men så får jeg altså tilbakemelding på midtsemester at det er det vi er her for å gjøre (på et universitet). Rokke på konvensjoner og skape noe fantastisk. Ok, da får jeg vel prøve det da.

Jeg er enig i at de forsøkene jeg har gjort hittil ikke har vært noen tydelige bra svar, og at det kanskje kan bli lettere om jeg åpner for å bygge på kirkegården. Kanskje er det i dette tilfellet best for begge parter at de blir holdt adskilt? Flekkerøy kirke har jo blitt bygd på tidligere, men da var det relativt små utvidelser som lett kunne føyes til det eksisterende volumet. Denne gangen er det et stort volum som skal legges til, og det kommer til å endre uttrykket helt. Kanskje det da er bra å se på om det nye kan ligge for seg selv?

Som jeg leser gjennom konkurranseprogrammet igjen innser jeg at konkurransekomiteen/menigheten legger alt for mange føringer. Jeg må frigjøre meg mer fra disse føringene for å kunne gjøre en bedre oppgave for meg selv. Dette var også det Ole Jørgen sa ved midtsemester; “når jeg hører deg snakke er det som om du er bundet på hender og føtter av hva menigheten ønsker seg.” Det er fortsatt noen punkter jeg ønsker å få til. Jeg ønsker å lage et fleksibelt kirkerom som kan innfri ønsket antall deltagere, da det er fordi kirken er for liten at hele oppgaven eksisterer og hovedproblemet som skal løses. Det samme gjelder for at kontorlokalene er for små og ligger spredt. Jeg ønsker også å få til et program som gjør at menigheten kan opprettholde de aktivitetene de ønsker. Samtidig kommer jeg til å fokusere mer på selve kirkerommet for at det skal bli et vakkert rom.

Case studier

Noe jeg ser når jeg ser på andre kirker for inspirasjon til planløsning, hvordan andre arbeiderkirker har løst planløsningen. Er at det blir noe annerledes i denne oppgaven, siden det er snakk om en utvidelse. Både fordi jeg må forholde meg til noe som allerede er der, men også fordi tomten er litt begrenset. Jeg tror derfor at jeg heller må bruke case studiene til å se på størrelser på rom, takhøyde, materialitet og andre elementer som gjør at de er bra.

SAKRALT ROM

Hva er det som gjør et rom sakralt?

Noen tanker jeg har gjort meg opp om dette er at det har en spesiell atmosfære som man ikke opplever så mange andre plasser. F.eks. Nidarosdomen eller krematoriet i Berlin. Man kan bli litt andektig, alvorstynget og tankefull. Det setter en stemning.

Virkemidler som kan være med på å oppnå en slik atmosfære er vertikalitet, at rommet har et element av høyde. Lys er også noe som forbindes med sakralitet, det er foranderlig og varierer fra dag til dag. Det kan gi effekter av lys og skygge, eller farger gjennom glass. Det er og et symbol på Gud, og oppstandelsen, frelsen. Solen går opp i øst, og ned i vest. Dette er en symbolisme som brukes i kristendommen med himmelen og helvete og himmelretningene.

“Ved å innføre de fire himmelretningene har mennesket prdnet verden. Mellom sør og nord; mellom lyset og mørkets makter. Mellom øst og vest; mellom fødsel og død.” “Høyre er den sterke siden, -venstre den svake.” (Kirken som bygg og bilde, Arne E Sæther, 2001. Begge sitater).

”Igjen talte Jesus til dem og sa: Jeg er verdens lys! Den som følger Meg, skal ikke vandre i mørket, men ha livets lys.” (Johannes 8:12)

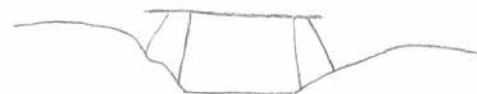
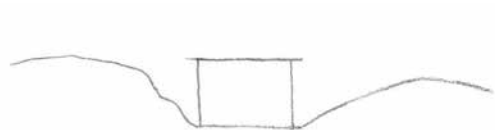
Materialitet og farger gir også atmosfære. Stein er tungt, glass er lett, tre er varmt.

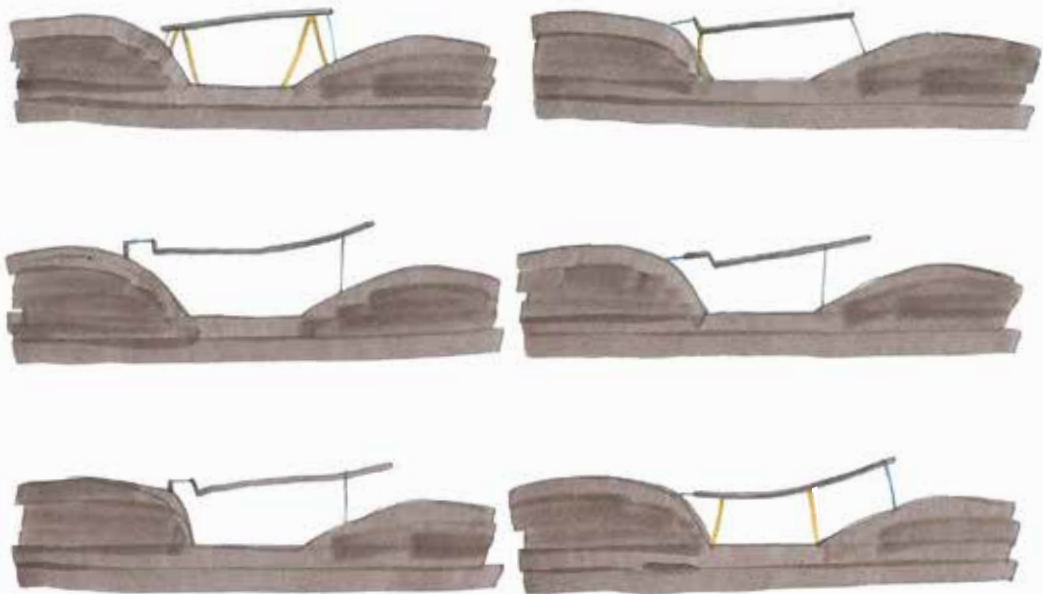
Søyler understreker høyde, de symboliserer også styrke i at de bærer taket.

Noe jeg synes går igjen i nye “moderne” kirker er at de er bygd i betong. Ikke alle, men mange. Jeg merker at når jeg tegner og tenker så er en viktig del av bygget i stein eller betong. Selv om jeg har sagt at jeg ønsker å se på massivtre og at jeg synes tregulv gir en fin varme. Ved å utforske hvordan bygget kan plasseres i groven kan jeg egentlig få dette tunge-/ steinuttrykket “gratis” ved å utnytte elementene som allerede er der.

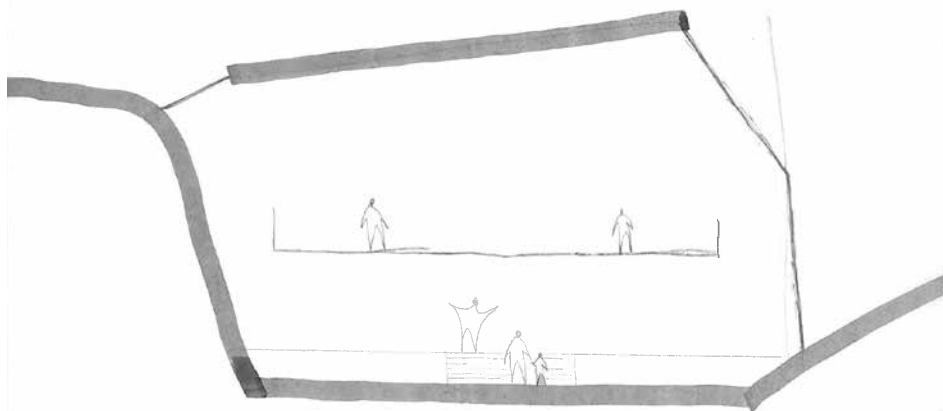
Jeg tror det kan bli spennende å se på kombinasjonen av stein, tyngde og det råde, mot glass, lett og lyset som kan filtreres inn gjennom trærne. Stein som materiale er jo også noe man ser i katedralene og kirkene gjennom Europa fra tidligere. Stein gulv, vegger, søyler og høyde under taket. Gjerne også kombinert med glassmalerier.

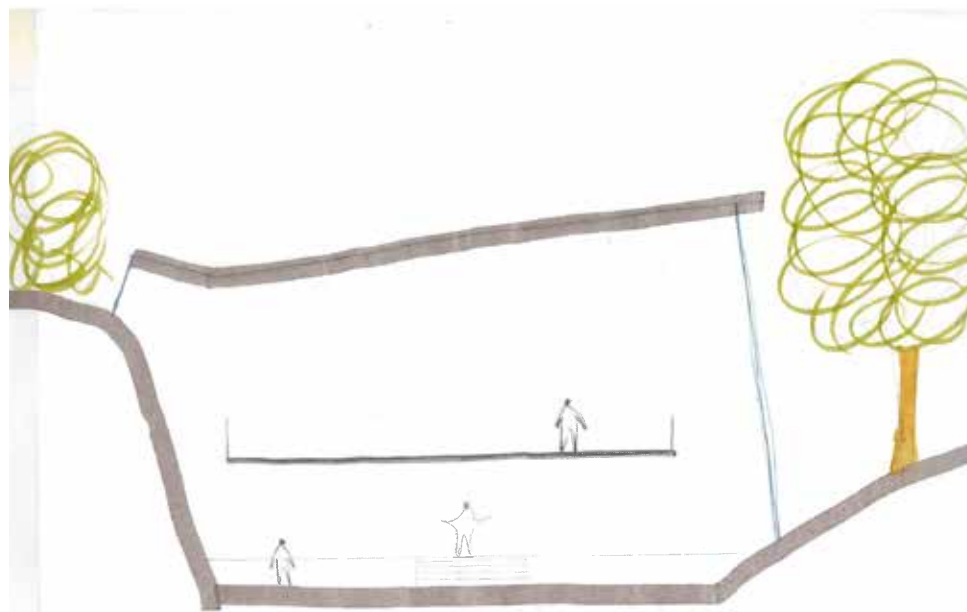
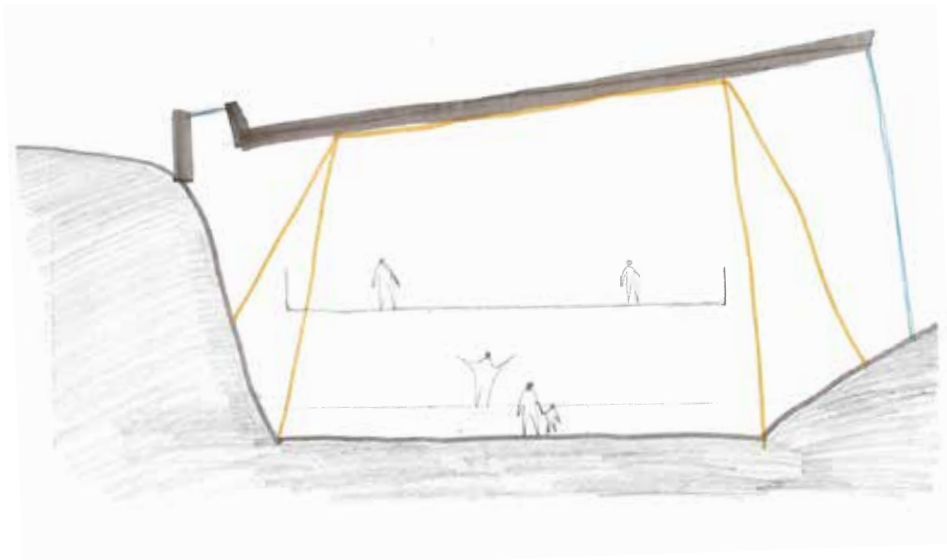

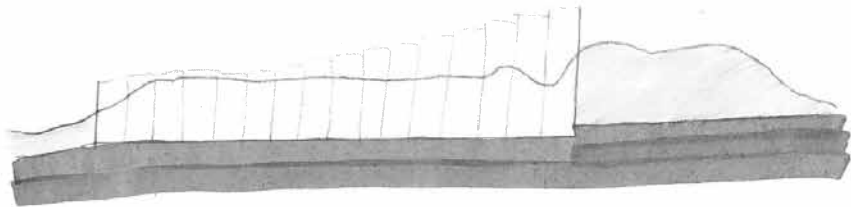

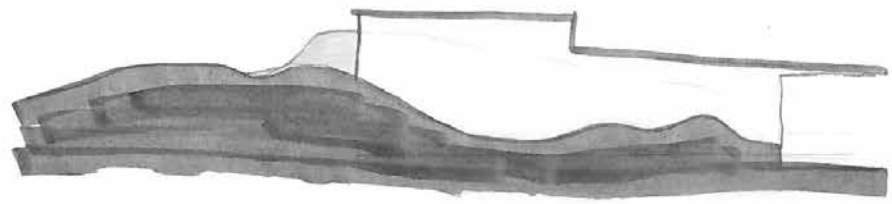
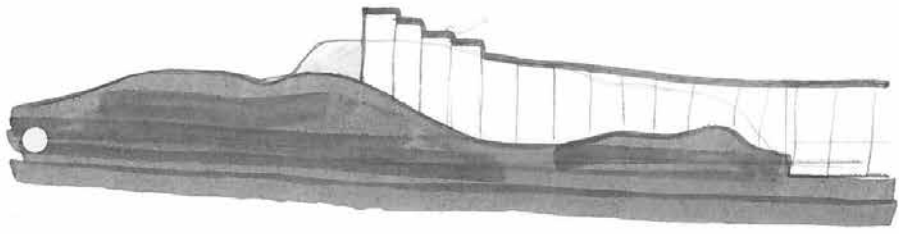
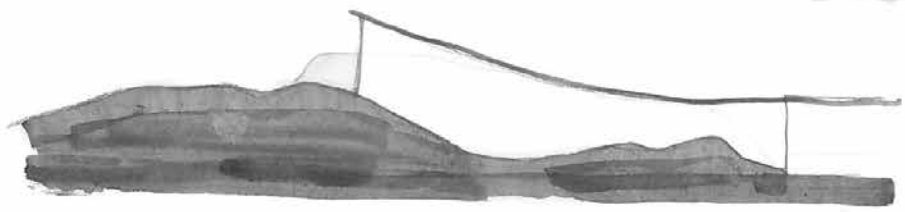
4/4-16
SWITT 13

4/4-16
SNITT 18

4/4-16

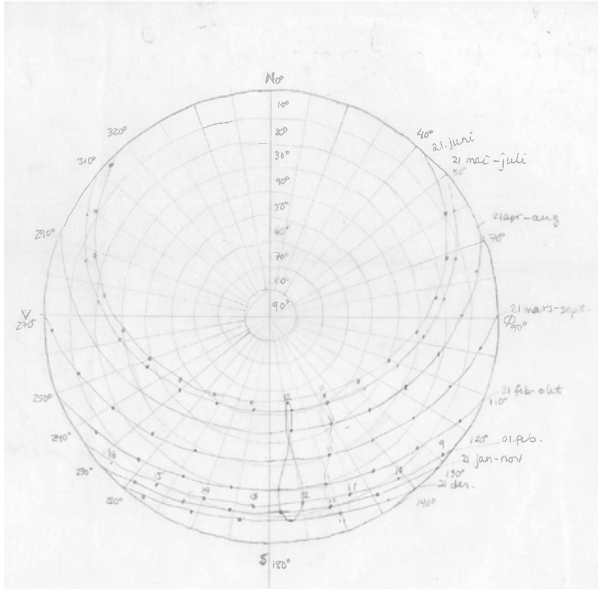
Området bak kirkesalen kan bli en fin “fortsettelse” på kirkerommet. Berget og trærne skaper et rom som løses opp med et glimt av himmelen innerst til høyre. Ved å avslutte alteret slik at det går i flukt med terrenget (pga høydeforskjellen) tror jeg dette kan bli fint. I tillegg er dette øst, så det vil ikke komme direkte sollys inn fra denne siden.

Jeg har tegnet opp flere snitt, og min bror har tatt bilder som viser at hvis man skal ha noe utsikt må man et stykke opp i høyden. Jeg tenker jeg kan prøve å få til at man ser utsikten fra galleriet i kirkerommet. På den måten kan kanskje galleriet bli en ønsket plass å sitte, isteden for “annenrangs”.

FORM OG MATERIALE

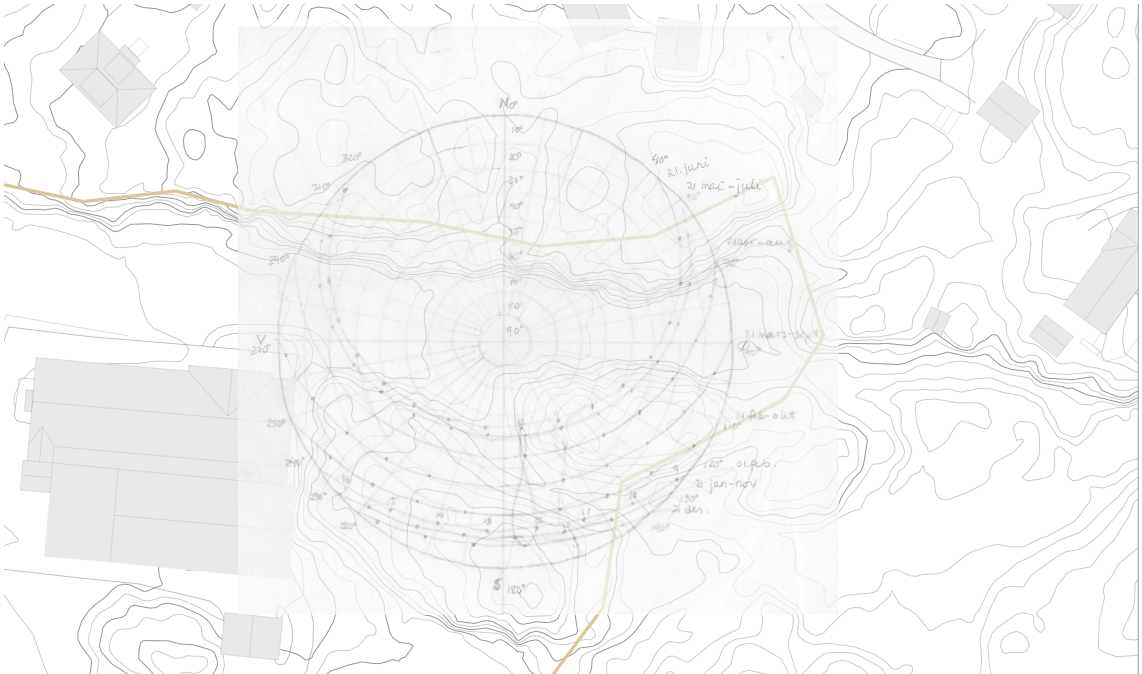
Velger å ikke ha bare klart glass fra bakken og opp til taket, for å ta igjen litt av den innesluttetheten som er i den gamle kirkesalen. Men óg for å fokusere “utsikten” til alteret. Hadde og blitt vanskelig pga sol. Da hadde man trengt solskjerming. Heller indirekte lys fra sør, og klart glass i nord og øst.

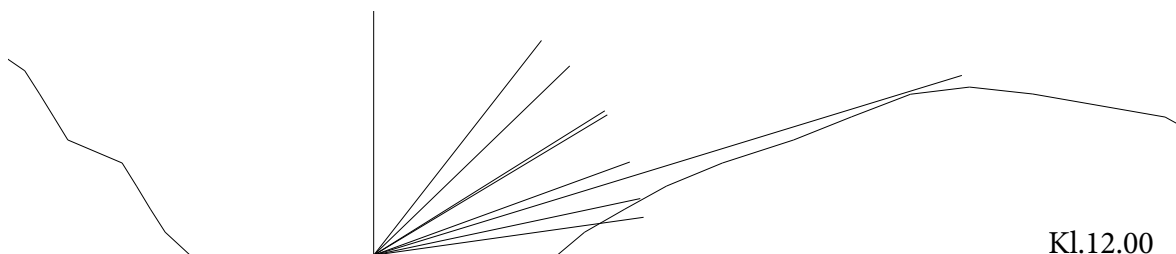
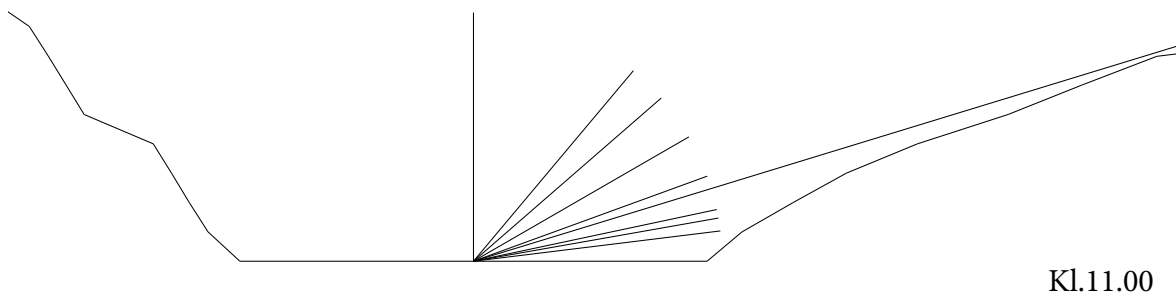
Frosted glass, kjedelig å se på. Kanskje spennende med skyggene fra trærne, men på lik linje med klart glass “ser man alt”, og det er ikke så interessant. Med skiver og indirekte lys får man en fin virkning, samtidig som det er spennende at man ikke helt vet hvor det kommer fra.

SOL

Soldiagrammet til venstre og tegningen under viser når det er sol på tomta og hvor. På snittene til høyre ser man at det kommer sol i "groven" når sola er høyere enn 17° , noe som tilsvarer at det er sol mellom februar og oktober i tidsrommet 11.00-12.00.

Kirkelige handlinger i Flekkerøy kirke (fra årsmelding 2014)

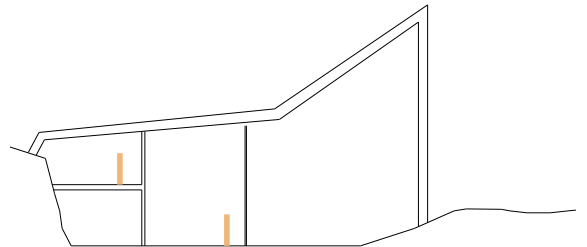
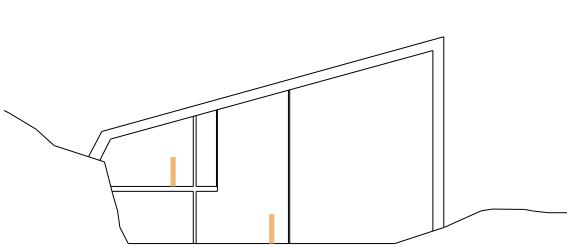
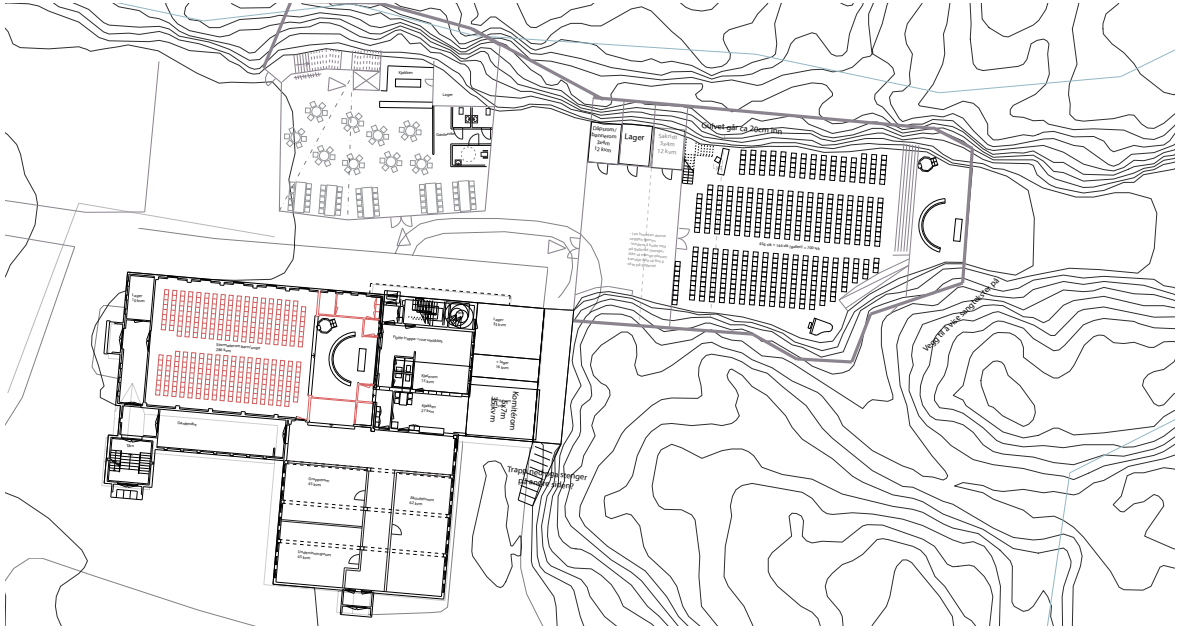
Gjennomsnitt:

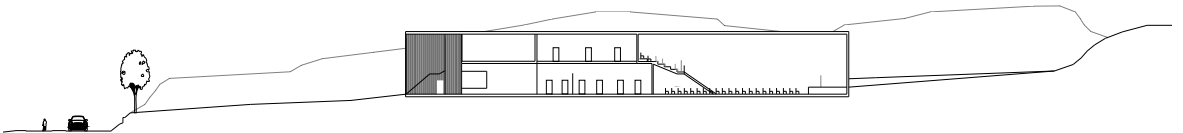
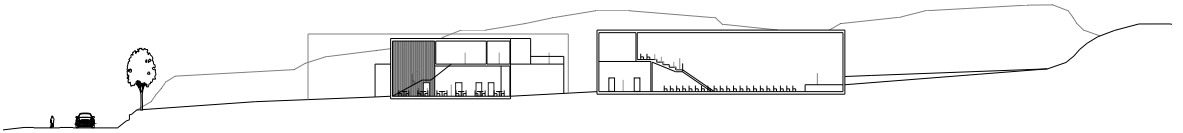
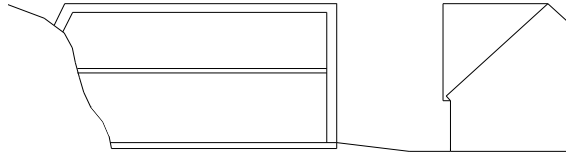
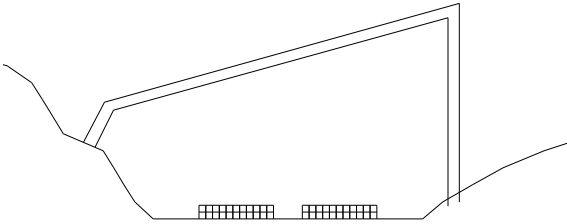
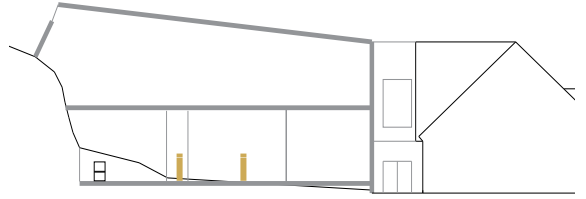
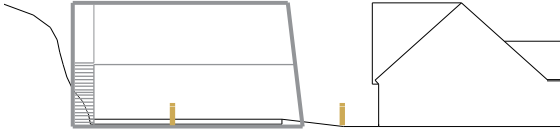
Begravelse 13 (hver 4.uke), bryllup 8 (hver 6.uke), konfirmasjon 43, dåp 30 (hver 2.uke).

Hovedsaklig begravelser som vil ha innvirkning på kafé driften. Men hvis det er én begravelse hver 4.uke er ikke det så mye. Det samme med vielser, da må kaféen ha stengt hver 6. lørdag. Konfirmasjoner er begrenset til en tid i året, og noe alle vet om, så det er ikke så forstyrrende. Og dåpen foregår samtidig med søndagsgudstjenesten, så det vil heller ikke ha innvirkning på kaféen. Det eneste er at de kan ikke leie kaféen til dåpen for da er det kirkekaffe, men det er mulig å dekke bord i den gamle kirkesalen om det er ønskelig.

KIRKELIGE HANDLINGER i Flekkerøy kirke

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
DÅP	32	29	39	25	28	29
KONFIRMASJON	40	49	56	43	30	43
VIGSLER	13	5	7	4	13	7
BEGRAVELSER	14	12	11	20	13	11

Mot slutten sto jeg mellom å ha ett eller to bygg, men etter litt veiledning og utprøving kom jeg fram til at jeg deler de opp i to bygg. Da blir det også et fint uterom mellom byggene hvor naturen kan få komme fram.

Dokumentasjonen mot slutten ble litt tynn pga tidsprioritering, men det endelige resultatet kan sees på plansjen.

Videre utforskning i prosjektet kunne ha vært å testet ut veggene i kirkerommet mer. Kanskje eksperimentert med felter med folie eller farge i tillegg til ulike vinkinger på elementene og former som kan gi ulike effekter.

Legger ved noen modellbilder fra prosessen til slutt.

